

IZHAJA VSAK DAN

Ima vsi nedeljalni in praznični št. 5., ob ponedeljkih št. 9. zjutraj. Poročila in obvestila se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih točkah. V Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Celju, Novej, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele št. po 5 nvd. (10 stot.)

ODLASE SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanca, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doplačila naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naradni dom).

Iskrajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Nacionalna Banka „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilniški račun št. 841-652. TELFON 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 29. (Izv.) Danes so se vršile občinske volitve II. razreda. V celi volilni dobi je bil današnji dan najvažnejši. Volitve so se vršile danes pod najhujšim terorizmom. Občinstvo pa je pričakovalo z največjo napetostjo izid volitev. Listi so izdali večkrat posebne izdaje o volilnih rezultatih v posameznih okrajih. Volilo se je v vseh okrajih. — Zasesti je treba 78 mandatov, od teh pa so bile danes le volitve 48 mandatov.

Splošnega vtisa in pregleda se še ne more doseči, ker je potreba še neštivilnih ožjih volitev.

V kolikor se da volilne rezultate sedaj ob 10. zvečer pregledati, je definitivno zasedenih 34 mandatov, kateri so ostali v rokah krščansko socialne stranke. Za 14 mandatov pa so potrebne ožje volitve, pri vseh katerih so udeleženi krščanski socialci. — Za 6 mandatov se imajo boriti krščanski socialci z nemškimi liberalci, za drugih 6 pa z nemškimi radikalci. Glede dveh mandatov se bodo morali boriti s takozvano samostojno krščansko-socialno opozicijo.

Krščanski socialci so pri volitvah uprizorili več goljufij, tako je v 8. okraju prišel ob 9.30 dopoldne prvi mrtvi volilec na volišče.

Rezultat volitev.

DUNAJ 29. (Izv.) V kolikor je sedaj ob 10.30 mogoče pregledati volilne rezultate današnjih volitev, so isti izpadli sledeče:

I. okraj: je izvoljen krščanski socialci.

II. okraj: izvoljena 2 krščanska socialci; potrebna pa je ožja volitev med 2 nemškimi liberalci in 2 krščanskimi socialci. Vendar pa v tem okraju še ni do te ure končan skrutinij, ker se je moral ponoviti vsled neke formalne napake v štetju.

III. okraj: Izvoljen 1 krščanski socialci. Ožja volitev med 4 nemškimi radikalci in 4 kršč. socialci.

IV.—VIII. okraj: Izvoljeni krščansko-socialni kandidati.

IX. okraj: Ožja volitev med 4 krščansko-socialnimi kandidati in 4 nemškimi liberalci.

X.—XV. okraj: Krščanski socialci izvoljeni.

XVI. okraj: Ožja volitev med dvema oficijelnima kandidatom krščansko-socialne stranke in dvema kandidatom neodvisne krščansko-socialne opozicije. Zadnja dva podpirajo nemški radikalci.

XVII. okraj: Izvoljen krščanski socialci.

XVIII. okraj: Trije krščanski socialci izvoljeni. Ožja volitev med 1 nemškim radikalci in 1 krščanskim socialcem.

XIX. okraj: Ožja volitev med krščanskimi socialci in nemškimi radikalci.

XX.—XX. okraj: Krščanski socialci izvoljeni.

Končni rezultat.

DUNAJ 30. ob 1 ponoči. (Izv.) Včeraj ob 9 zvečer je izšla posebna izdaja „N. Fr. Presse“, ki je poročala, da sta bila že pri včerajšnjih volitvah v II. okraju (Leopoldstadt)

izvoljena dva nemška liberalci. To vest je tudi potrdil volilni komite nemške liberalne stranke. Uradno pa se je takoj razglasilo, da je bil prvi skrutinij zaradi neke form. napake razveljavljen in se mora skrutinij še enkrat ponoviti. Drugi skrutinij je končal svoje delo ob 11.30 ponoči. Rezultat ponovnega štetja pa je bil, da sta bila včeraj v resnici izvoljena dva nemška liberalci v II. okraju.

Konečni rezultat je torej sledeči: 32 krščanskih socialcev definitivno izvoljenih, 2 nemška liberalci definitivno izvoljena in 14 ožjih volitev med krščanskimi socialci na eni strani in nemškimi radikalci, nemškimi liberalci (4) ter neodvisnimi krščanskimi socialci (2) na drugi strani.

Položaj na Ogrskem.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 29. Današnji ogrski zbornici se je predstavil Lukacsev kabinet. Takoj po prečitavanju kraljevega pisma glede imenovanja novih ministrov je povzel besedo ministrski predsednik Lukacs ter zbornici razvil obširen vladni program, ki se deloma krije z onim grofa Khuen-Hedervarya. Lukacs je omenjal uvodoma razna gospodarsko-politična vprašanja, poudarjal dalje nujno rešitev brambne reforme ter izjavil, da njegova vlada prevzema obveznosti glede uvedbe volilne reforme, ki jih je dal že prejšnji ministrski predsednik. Volilna reforma ima za podlago princip splošne, enake in tajne volilne pravice. Ta reforma pa naj odgovarja tudi opravičenim zahtevam razvitejših družinskih slojev in pa enotnemu nacionalnemu značaju ogrske države. V nadaljnjem svojem programatičnem govoru je ministrski predsednik Lukacs omenjal

dogodke na Hrvaškem

in je izjavil, da on obžaluje, da je nastala stagnacija v razvoju razmer na Hrvaškem in v Slavoniji. Današnji dan ni primeren se s tem vprašanjem obširneje baviti, vendar mora pripomniti, da glede umešavanja, ki je je uprizoril avstrijski parlament, ob mirnem času z vso točnostjo in odkritosrčnostjo ugovoti stališče ogrske vlade nasproti avstrijskemu umešavanju v ogrske politične razmere.

Izjemno stanje na Hrvaškem mora toliko časa trajati, dokler obstojajo na Hrvaškem nevarne struje. V trenutku, ko prenehajo te nevarne struje in se to pokaže ne v besedah, ampak tudi v dejanjih, bo izjemno stanje na Hrvaškem brezpredmetno. (Ogrji živahno ploskajo ministrom besedam!) Če imajo naši hrvaški sodržavljani svoje posebne nadloge, tako naj o teh posebe razpravljajo. Mi bomo, kar je bil vedno na podlagi „unije“ slučaj, njim vedno naklonjeni in blagohotni, toda ta gravamina (težave) se morajo tukaj v tej hiši rešiti.

Zatem je ministrski predsednik pl. Lukacs obširneje preciziral stališče vlade glede volilne reforme.

Izjavil je, da je vlada odločena volilno reformo v takem slučaju zbornici predložiti, da se zamorejo prihodnje volitve že vršiti na podlagi novega volilnega zakona. Izgotviljenega zakonskega načrta pa vlada sedaj ne more predložiti, pripravljena pa je zbornici naznaniti vodilna načela k volilni reformi, pri kateri sta dva predpogoja merodajna: vpliv inteligentnih slojev mora biti zagotovljen, na drugi strani pa mora biti

tudi ohranjena enotnost narodnega značaja ogrske države.

Pri tem pa je ministrski predsednik zagotavljal, da to absolutno ne pomenja kakor korak sovražnosti nasproti državljonom nemadarskega jezika. Tudi ti bodo v enaki in pravični meri deležni dobrot volilne reforme.

Ministrski predsednik upa nadalje, da mora biti število mandatov, ki bodo na razpologo, za sedaj omejeno v razmerju številnosti dotičnega ljudskega razreda. Glede tega pa nima on še nobene določene ideje. Edino to more zagotoviti, da postavi reformo na popolnoma demokratično podlago. Z ozirom nato, da pridejo po novi volilni reformi v zbornico še nezaupljivi elementi, je tudi že sedaj obnem z volilno reformo potrebna reforma zborničnega poslovnika.

Slednjič prosi Lukacs zbornico, da ga podpira v njegovem delovanju in izjavlja, da z vsemi močmi želi pripraviti zbornico k rednemu delovanju. (Pohvala! Khuen-Hedervary, ki se je nahajal med poslanci, mu prvi čestita.)

Zbornica je na predlog predsednika Navaya sklenila, da začne z debato o programatični izjavi Lukacsevi še le v prihodnji seji, ki bo sklicana po končanem zasedanju obeh delegacij na Dunaju. — Nato se je nadaljevala debata o brambni predlogi.

Podržavljenje ljubljanske policije.

LJUBLJANA 29. (Izv.) „Slov. Narod“ poroča, da je s sigurnostjo pričakovati, da se s 1. januarjem 1913. podpravi ljubljanska policija. Na intervencijo župana dr. I. Tavčarja in dež. glavarja dr. I. Šusteršiča je osrednja vlada od letnega prispevka, ki ga bo morala Ljubljana plačevati za vzdrževanje policije, toliko odnehala, da bo Ljubljana plačevala za državno policijo 80.000 K.

Zopet nova cuvajščina.

ZAGREB 29. (Izv.) Kraljevi komisar Cuvaj je stavil na akademski senat zagrebske univerze zahtevo, da se mora upokojiti znamenitega hrvaškega zgodovinarja dr. Klaić-a, ker je javno in ostro kritiziral komisarjat na Hrvaškem. Senat je Cuvajevo zahtevo odklonil in odločno izjavil, da nikdar ne izpolni take zahteve.

Pričujejo, da Cuvaj nastopi s strogimi represalijami proti akademskemu senatu zagrebske univerze.

Italijansko-turška vojna.

Kje je italijanska eskadra?

CARIGRAD 29. Poročila listov o gibanju italijanske eskadre si nasprotujejo. Glasom „Tanina“ so videli le eno torpedovko na obrežju vilajeta Smirna. Drugi listi trde, da italijanska eskadra križari v Arhipelu, na obrežju Karamonije.

RIM 29. „Agenzia Stefani“ javlja: Poročilo nekaterih listov, da se je italijanska eskadra pojavila pred otokom Kios, je brez vsake podlage.

Italijani vedno zmagojejo, samo naprej ne morejo.

RIM 29. (Agenzia Stefani). Nekateri dunajski listi neki reproducirajo komunikacije turškega vojnega ministra, da je dobil iz Tripolisa poročila, da sta dva italijanska polka, ki taborita v utrjenih stražnicah v Bu-Kamezu, napadla Tuzlo, a sta morala bežati, pri čemur so jih Turki in Arabci pogнали za okope. — Italijani da so pustili

na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih. Ta turška vest je, kakor navadno, v vseh podrobnostih kriva. Res je nasproti temu, da so dne 23. t. m. številne, iz mnogo tisoč mož obstoječe turško-arabske množice močno napadle naše pozicije pri Bu-Kamezu, ki so pa sovražnika, ki je imel zelo velike izgube, po hudem boju pognale v beg.

Turško vojno ministrstvo dalje javlja, da so v nekem boju pri Tobruku v noči od 22. na 23. tek. m. Italijani imeli 40 mrtvih in da so Turki uničili dva italijanska oddelka naša strojni pušk in refluator.

Tudi v tem slučaju je nasprotno resnično. V omenjenem slučaju sta na naši strani le dva vojaka dobila podplutbe, dočim material ni trpel nikake škode. Sovražnik pa je nasprotno bil prisiljen, da se je moral umakniti in se razkropiti, pustivši na bojišču razno orožje, mejem ko so sledovi krvi pričali o njegovih nemilih izgubah.

Dardanele ostanejo še zaprte.

CARIGRAD 29. Listi javljajo, da je včerajšnji ministrski svet sklenil, da se Dardanele odprejo šele tedaj, ko italijanska eskadra zapusti Arhipel. Pogodbe dajejo vladi pravico, da sme ukreniti vse, kar se ji vidi potrebno v obrambo. Konečni sklep se stori v prihodnji seji ministrskega sveta, ki se vrši po današnjem razgovoru s poslaniki.

Pariški apaši.

Policaji — člani častne legije.

PARIZ 29. (Izv.) V prihodnjem ministrskem svetu bo minister za notranje zadeve predlagal, da se podeli vsem, pri včerajšnjem obleganju banditskega skrišališča v predmestju Choisyleroi ranjenim policijskim uradnikom — križ častne legije.

Pogreb Jouinova.

PARIZ 29. Danes je bil pogreb policijskega podčefa Jouina, katerega je ustrelil voditelj banditov Bonnot v trenutku, ko ga je hotel aretirati v njegovem skrišališču pri branjevcu Gauzyu. Jouinovi vdovi je vlada začasno odkazala 10.000 frankov podpore. Jouinov pogreb se je vršil na stroške pariške mestne uprave.

Artilerija proti Bonnotu.

PARIZ 29. (Izv.) Dodatno danes poročajo listi, da se je obleganja hiše anarhista Duboisu udeležila tudi — artilerija. Na lice bojišča v predmestju Choisyleroi je bil namreč poklican tudi oddelek artilerije z dvema topovima. Artilerija pa ni imela prilike stopiti v energično akcijo, ker so ženijski vojak dobro izvršili svojo nalogo. Artilerija je zavzela samo primerno pozicijo in namerila svoje topove na hišo banditov, pripravljena vsak trenutek otvoriti „ogonj“.

Podrobnosti o Bonnotovi smrti.

PARIZ 29. (Izv.) Bandit Bonnot, ki se je navadno izdajal za šoferja, je dobil pet strelav v glavo. Tekom obleganja je tudi policijski prefekt Lepine nanj oddal dva strela iz svojega Browninga. Zadel ga je bil v glavo. Nadalje je bil Bonnot težko ranjen v srce in spodnji del telesa. Vso obrambno akcijo je skoro vodil on sam. Ni se plašil žvižgajočih krogelj iz pušk orožnikov, ves divji je stal pri neki večji odprtini in neumorno streljal proti svojim sovražnikom. Njegov Brownig je bil ves ok-

Te Mauriceve besede so izražale toliko navdušenja in bolesti, da se je Genevieve vzravnila, ga prijala za roko in mu dejala: „Moj Bog! on, ki sem ga smatrala za najbeljšega, bo torej vedno sebičen.“

„Sebičen, Genevieve, kaj hočete reči s tem?“

„Vi torej ne razumete, da trpim? Moj soprog na begu, moj brat izgnan, moj dom v plamenih, vse to tekem ene noči!“

Maurice je poslušal, ves očaran, kajti naj je divjala v njem še taka strast, priznati si je moral, da mora vzbuditi taka množina nesreč bolesti; zato je navdušeno vzkliknil:

„Prišli ste torej, tukaj ste in nikoli več me ne zapustite!“

Genevieve je trepetala.

„Kam naj grem?“ je odvrnila z grenkobo. „Ali imam pribežališče, streho, kakega drugega zaščitnika? Oh! besna in divja sem stopala čez most, Maurice, in ko sem bila na njem, sem se vstavila in opazovala, kako je bučala kalna voda mimo stebričev; to me je vabilo, to me je očaralo... tukaj sem si, dejala, tukaj, ubožica, je pribežališče zate, tu najdeš mir in pozabljenje.“

(Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 80
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

Bilo bi treba združenih sil, ko bi hoteli odpraviti Maurica iz te hiše; toda upanje ga je tiralo za seboj kakor na vrvi. Pričeli so poizvedovati v okolici; vstavljali so mimoidoče ženske, preiskali hodnike, toda brez uspeha. Bila je že ena popolnnoči. Maurice je bil kljub svoji orjaški moči skoro ohromel od trudnosti.

Lorin je vstavil nekega izvoščeka, ki je ravno vozil mimo, in potegnil za seboj Maurica, ki mu je sledil brez odpora. Dospela sta do Mauricevega stanovanja, ne da bi bila spregovorila besedice. Ko je Maurice stopil z voza, je bilo čuti, kako se je odpiralo okno njegovega stanovanja.

„Ah, dobro,“ je dejal Lorin „pričakujejo te, sedaj sem mirnejši. Potrkaj.“

Maurice je potrkal, vrata so se odprla.

vavljen. Ko je po bombardiranju policija raziskavala po razvalinah hiše je našla poleg Bonnotovega Browninga, še dva druga nabasana in eno nabasano pištolo. Zraven je ležalo 20 zaboječkov patron.

Med Bonnotovimi papirji so našli tudi njegov testament, v katerem pravi med drugim: „Jaz sem slaven mož. Slava trobenta moje ime po celi zemljski krogli“. Zraven oporoke so tudi našli še listino s 460 fr. in na napačno ime se glaseče legitimacije. Kako so se banditje med seboj sporazumevali?

PARIZ 29. (Izv.) Na jako premeten in prefrigan način so banditje vodili svojo medsebojno korespondenco, ki je vso banditsko organizacijo hitro in povsod informirala o vseh korakih pariške policije. Kakor je sedaj policija dognala, so si banditje dopisovali v malih inseratnih oddelkih raznih večjih pariških listov potom šifer.

Pri včerajšnji ataki na Duboisovo hišo težko ranjena policijska nadzornika se borila s smrtno, težko da okrevata.

„Živel Bonnot!“

PARIZ 29. (Izv.) V predmestju Vivier je policija aretirala pariškega roparja Satoryja v trenutku, ko je na ulici vzkliknil: „Živel Bonnot!“ — Satory je nato v zaporu izvršil samomor.

Pariško časopisje.

PARIZ 29. (Izv.) Včerajšnje senzacionalno krvave dogodke v predmestju Cholsy le roi pariška javnost z napetostjo zasleduje. Listi prinašajo o dogodkih točne in dolge popise, slike glavnih anarhistov in fotografije posnetke glavnih momentov bombardiranja.

Pri Bonnotu so tudi našli več slik višjih policijskih uradnikov.

Policija mrzlično zasleduje drugega banditskega poglavarja Gaunierja, ki je še pravočasno ušel.

Boj anarhistom.

PARIZ 29. Nekateri listi odločno zahtevajo od vlade, da ukrene stroge odredbe proti anarhistom. Danes je baje pariška policija napravila nad 100 hišnih preiskav v Parizu in njega okolici, zlasti v južnih predmestjih, kjer je imel Rounot mnogo znancev, prijateljev in zaupnikov.

Podpora v lajšanje bede.

Kdo naj izvrši določena javna dela? (Dopis.)

Kakor znano, je vlada stavila hrvatsko-slovenskim občinam političnega okraja Koperskega na razpolago 250.000 K podpore za blaženje bede.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kopru je vled viših nalogov sklicalo v Koper konferenco, sestoječo iz poslancev v državnem zboru, dra. Laginje in profesorja Mandića, in županov dotičnih občin, da določijo, na kak način se ima podpora razdeliti in kako jo je uporabiti.

Na tej konferenci je izjavil g. c. kr. okrajni glavar, da je podpora že razdeljena — koliko ima dobiti vsaka občina — ter da ne preostaja drugega, nego določitev načina, kako in v kaj je uporabiti podporo.

Sklenjeno je bilo jednoglasno, da je izvedenje del poveriti županstvu, oziroma županom, ki naj sestavijo odbore iz najinteligentnejših oseb in te odbore prijavijo c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Sklepi, storjeni na konferenci, pa niso bili — izvzemši enega — vzeti v obzir. Izakega razloga, ne vemo. C. kr. okrajno glavarstvo menda ni imelo zaupanja v županstvo, oziroma župane in zato tudi ni poverilo izvršenja del njim, marveč svojim osebam, n. pr. c. k. gozdarjem, ki imajo uporabiti gozdarsko osobje za nadzorovanje. C. kr. okrajno glavarstvo opravičuje menda to svoje postopanje s tem, da so taki ljudje strokovnjaki, ter da bodo dela izvedena od empirikov, to je ljudi, ki imajo izkušnja, ker se često bavijo s takimi deli.

Res čudno: gozdarsko osobje je naenkrat postalo strokovnjaško za gradnje cest in izvajanje popraviljanja občinskih poti — in to samo zato, ker je to osobje v c. kr. službi! Kakor da ni v njej ni hrvatski, oziroma slovenski občini, razun c. kr. gozdarjev, strokovnjakov za popraviljanje poti!

Nerazumljiva je tudi dvojna mera. V italijanskih občinah je izvedenje del poverjeno županstvu, v hrvatskih, oziroma slovenskih pa ne! Nerazumljivo je tudi to, da se sklicujejo konference Koper, ako se sklepov te konference ne misli izvajati!

Opozorjamo naša poslanca, ki sta na konferenci predlagala, da se dela poverijo županom, da se c. kr. oblasti — da si je bil njih predlog jednoglasno sprejet — niso ozirale na to ter da so izvršenje del poverile ljudem, ki so pač sposobni paziti, da kako deblo v šumi ne bo vkradeno, nikakor pa ne za nadziranje popravil javnih poti. Gospoda poslanca naj proti takem postopanju pravočasno ukreneta potrebne korake, da ne bo podpora potrošena, a poti še v slabšem stanju, nego so sedaj.

Mesto da bi vršili svojo službo, bodo gozdarji nadzorovali ta dela in bodo dobi-

vali za to posebno plačo, a županje naj med tem menda — nadzorujejo šume! Lepa zamena zares.

Razstavl živine 4. in 6. maja letos.

V eni zadnjih števil tek cenj. lista sem napisal nekaj vrstic o živinoreji in pozival živinorejce na delo za povzdigo blagostanja kmeta trpina.

Danes še sledeč:

Dne 4. maja bodi praznik Sežanščini, 6. pa Komenščini!

Oba dneva bodita mejnika novi dobi. Kar uspeva v naprednejših deželah in državah, to mora tudi pri nas.

Holandci in Danci so ponosni na svojo govejo živino. Isto je na Skandinavskem poluotoku, Angleškem itd. Kak pomen ima to za imenovane kraje? To so bogati kraji, to so države, ki danes z samozavestjo gledajo proti jugu in vzhodu Evrope, kjer leži napredek za pečjo. Po teh deželah se šopirita namesto njega nevednost in nazadnjaštvo, da se Bogu smili. Kdo je dvignil imenovane dežele? Želja po napredku, ogromne žrtve gmotne kakor duševne, združene z neupogljivo voljo za doseg ideala — to je premagalo vse ovire in danes je tam kmet gospod, pri nas pa leze v propad.

Kmetovalci! Rekel sem, da bodita oba dneva mejnika novi dobi. Glejte, da bo to res.

Zato udeležite se razstave! Odložite vse pomisleke za nekaj časa in hitite v razstavo s svojo živino! Saj imate tudi upanje, da prejmete kaj nagrade. Vsi sveda ne morejo tega doseči, toda marsikomu pa de lahko kaka krona v žep, in pa ponos, biti odlikovan, i to je tudi nekaj. Kdor tega ne doseže, spozna šele tam, primerjaje svoje z drugo živino, katere napake mu treba odstraniti, da doseže večjo popolnost.

Razstava je praktična šola, kjer človek z lastnim opazovanjem doseže, česar mu ne daja nobena knjiga. Dandanes ne zadostuje, da je človek priden in da ima doma lepo gospodarstvo — zdaj mora ven iz hiše! Pokazati mora praktično kaj zna, ker edino rek „Exempla trahunt“ velja, verba movent le je prazna fraza.

Sklepam z željo, da letošnji razstavi prekosita vse dosedanje in da se približata zelo popolnosti na polju živinoreje. V to pomozita Bog in sreča junaka.

Vivat, crescat, floreat umna živinoreja tudi po naših skalnatih krških tleh! X.

Črnagora in vojna.

„Salzburger Volksblatt“ prinaša daljši interwiew svojega po Črnigori potujočega urednika s črnogorskim kraljem Nikole. O stališču Črnogore v italijansko-turški vojni in o sedanjem položaju na Balkanu se je kralj kratko izjavil, da že od začetka vojne, čim je Italija proglasila ohranitev status quo na Balkanu, je stremila Črnagora za tem, da se konflikt ne razširi na Balkan. To stališče varuje Črnagora še sedaj, čeprav je Italija s svojo pomorsko akcijo pred Dardanalami zelo razburila ljudske mase na Balkanu in je situacija s tem bila zelo poostrena. Jaz bom s svojo vlado vztrajal na stališču, da ohranim narod v mirnem razpoloženju, ker sem trdo prepričan, da je mir najboljši porok za razvoj in procvit Črnogore. Razmerje Črnogore do Turčije se bo gibalo v taki smeri, kakor razmerje veleni, ki so na Balkanu zainteresirane. Upam, da kmalu sklenete obe bojujoči se državi časten mir.

VSANI SALON D'ART TRG GOLDOVNI

300 umotvorov! Vstopnina 30 in 20 vin. Slikarska šola. — Prospekt v razstavi.

Domače vesti.

Naše gledališče in — Ljubljana.

Uspeh, s katerim se je zaključila letošnja naša gledališka sezona, je vzbudil marsikje, zlasti pa v Ljubljani precej pozornosti, ki pa se je izpremenila naravnost v osuplost, ko so čitali, da je tržaško gledališče angažiralo nekaj najboljših moči ljubljanskega deželnega gledališča, ko so izvedeli, da so angažirani za tržaški „odrič“ gospa in gospod Iličič ter gospica Thalerjeva.

Verjamemo, da nekoliko peče gotovo gospodo v Ljubljani, da jim oni Trst, ki so ga gledali vedno nekako odzgor dol, odvzema najboljše moči, ko jim oni sami ne morejo zagotoviti niti tega, ali bo sploh v prihodnji sezoni kaj gledališča v Ljubljani ali pa nič. Da, malo bridko je gotovo to dejstvo, toda ob razmerah, ki vladajo v Ljubljani, je pač to popolnoma umljivo in so morali biti gospodje pripravljeni na to, da pride kaj takega. Toliko tej gospodi, ki naj je le prepričana, da nikjer ni zapisano, da bi tudi Trst moral propadati, ako propada Ljubljana, pač pa ravno nasprotno, da Trst raste in bo rastel vkljub propadanju Ljubljane. Zakaj je tako in ne drugače, vedo gospodje v Ljubljani in vemo tudi mi!

Omenimo naj le še, da se je pridružil ostalim ljubljanskim nezadovoljnejšem glede na napredek našega gledališča tudi „Slovenec“, ki v svoji sobotni številki piše takole:

„Za prihodnjo sezono sta angažirana na slovensko gledališče v Trstu g. Iličič in gđ. Thalerjeva iz Ljubljane. Prihodnje leto se bo bolj gojila opereta. Tega bo vesel najbolj blagajnik dramatičnega društva, slovenska umetnost pa od operet, zlasti če se bodo uprizarjale tako, kakor so se nekatere, n. pr. „Amaconke“ letošnje zimo, nima in ne bo imela nobene koristi. Z operetami se tudi umetniški čut občinstva ne izobrazuje, ampak samo kvari. Zdi se, da prevladuje pri sedanjem odboru dramatičnega društva struja, katera ima gledališče za nekaj „kšeft“, ne pa zavod za umetnost in izobrazbo estetskega čuta občinstva.“

„Slovenec“ le kratak odgovor: Ljudem, ki so v svoji političnostrankarski strasti upropastili ljubljansko deželno gledališče, njim, ki jim je po svoj čas v kranjskem deželnem zboru padlih besedah višek umetnosti kak „Boj s petelinom in kes“ na kakem zagorskem skednju, ali pa morda kak „Dimež, strah kranjske dežele“, njim pač odločno odrekamo ne samo pravice, temveč tudi zmožnost, da bi sodili o umetniških ciljih in uspehih našega gledališča. Če se jim je posrečilo ugonobiti deželno gledališče v Ljubljani, ne posreči se jim to pri nas v Trstu, in le prepričani naj so, da ne bomo hodili njih vpraševati sveta, kako naj izobražujemo umetniški čut našega občinstva, njih, ki so smrtni sovražniki prve in glavne prosvetiteljice tržaškega slovenstva in potemtakem sploh naše narodne izobrazbe, naše Družbe sv. Cirila in Metoda!

Na očitjanje, da hočemo delati z našim gledališčem, z našo opereto „kšeft“, pa naj odgovorimo le toliko, da je imela letos, ko smo imeli prilično dobro opereto, samo ena dramska predstava slab gmoten uspeh, torej slabo udeležbo, dočim jih je bilo lani, ko ni bilo operete, takih dramskih predstav več ko deset. Opereta je torej privedla tudi drami lepo število novega občinstva.

Na tihem naj tudi povemo i „Slovenec“ i vsem drugim „nezadovoljnejšem“, da angažma dramskega osobja za prihodnjo sezono še ni zaključen in da bi že danes lahko omenili nekaj imen, ki bitudi povzročila nekoliko osuplosti v središču Slovenije, njeni prestolnici beli Ljubljani, ki postaja res čim dalje tem daljša — vas.

Promocija. Akad. društvo „Ilirija“ v Pragi naznanja, da je bil njega starešina, g. pravni praktikant Franjo Sala mun, na staroslavni češki Karlo-Ferdinandovi univerzi v Pragi danes v torek promoviran doktorjem prava.

Smrtna kosa. V nedeljo zjutraj je bil pogreb gosp. Frana Presel-ja, c. kr. poštnega poduradnika, večletnega veterana in zastavonose.

Pok. Frane je več časa bolehal in je izdihnil svojo dušo v Magdalenski bolnišnici.

Pri pogrebu se je videlo, koliko prijateljev je imel pokojnik. Ako tudi ni bila njegova smrt razglašena potom tiska, je vendar veliko kolegov in znancev z veteransko godbo na čelu spremila pokojnika do cerkve sv. Jakoba in od tam več oseb na pokopališču k sv. Ani.

Frane je bil pošten narodnjak, vesele naravi in priljubljen v vsakem društvu. Do zadnjega si je ohranil svoj dobri umor! — Bodi pokojniku zemljica lahka.

E. K.

Stavka krojačev. Vsled naše petkove notice o stavki krojačev sta nas napadla toliko „Lavoratore“, kolikor „Zarja“. Ker pa stvarnega nista vedela kaj povedati, so morali na pomoč krumirji, s katerimi sta nas počastili obe socialistični glasili. Odkritorsko rečeno: mi smo bili na to pripravljeni že prej, ker poznamo predobro staro znano taktiko socialnih demokratov, ki obkladajo s krumirjem vsakogar, ki ne odbrava slepo in brezpogojno vsake stavke, katero se zljubila dekretirati gospodom pardon: sodrugom — v delavskem domu. Zato nas pušča očitjanje krumirstva tudi topot povsem hladne. Res je, da je predsednik shodov Slovenec, kateremu so dali v roke zvonce, da zvonil in opozarja domače delavce, naj poslušajo „befe“, ki jim jih bodo dajali regnikolski govorniki. — Pa še nekaj drugega je. Sam „Lavoratore“ je povedal, da je odšlo kakih trideset stavkajočih regnikolov v Italijo, da najdejo tam dela, dokler traja v Trstu stavka. Mejem temelj, ko bodo domačini v Trstu stavkali in stradali, bodo regnikoli — seveda za manjšo mezdo nego tukaj — delali — v Italiji; ko se pa stavka konča, se zopet vrnejo sem, da zasedejo svoja prejšnja mesta. Tako stavkali je za regnikole vsekako zelo komodno, ker morajo račune plačati le domačini! Mi smo se vedno potegovali za pravice in koristil delavcev in storimo to tudi v bodoče. S tem pa še nikakor ni rečeno, da moramo kar na slepo pritrditi vsaki stavki, katero dekretirajo socialno-demokratski teroristi in vodijo regnikoli. Sploh pa mi nismo rekli slovenskim krojačem, da ne smejo biti so-

lidarni z drugimi, temveč smo jim le svetovali, naj premislijo, če ne bi bilo bolje, da se pogodijo z gospodarji brez ozira na razne kalabreške proroke. Pravice, da gogorimo svoje mnenje, pa si ne puščamo kratiči od nikogar in tudi ne od gospodov v delavskem domu.

Socialni demokratje terorizirajo slovenske zidarje. Z ozirom na vest pod tem naslovom, priobčeno v „Edinosti“ od minole sobote, nas prosi g. Mevle, naj vest popravimo v toliko, da on nikogar ne zli, da mora biti organiziran pri socialni demokraciji. Delavca, o katerem je govora v omenjeni notici, je on — g. Mevle — le vprašal po delavski knjižici, a ne po tem, je-li organiziran pri socialni demokraciji? Njemu da je vseeno, če je kdo organiziran pri socialni demokraciji, N. D. O., ali kjer hoče in zahteva od delavca, ki ga je sprejel v delo, le, da se izkaže z delavsko knjižico.

To izjavo gospoda Mevle podčrtujemo še posebno in opozarjamo nanjo zlasti naše zidarje.

Zrakoplovec Widmer in — Tržančani. — Včeraj smo imeli priliko govoriti z zrakoplovcem Widmerjem o njegovem poletu iz Trsta v Benetke. Ne rečemo ravno, da bi bil napravil na nas g. Widmer vtis, kakor da bi bil morda potrt zaradi neuspeha svojega poleta v Benetke, kajti uspeh je bil to, in sicer res lep uspeh i glede na hitrost, ki jo je dosegel pri svojem poletu, i glede na višino; pač pa smo čuli iz vsega njegovega govorjenja neko trpkost, neko globoko užaljenost, kateri pa je končno gosp. Widmer tudi dal izraza popolnoma odkrito.

Resnica je, nam je pripovedoval, da je bil njegov prihod v Benetke popolnoma „inaspettato“, popolnoma nepričakovan, da sploh v Benetkah niso niti mislili na to, da bi prispel on s svojim aeroplanom v Benetke.

Povedal pa je tudi vzrok, in ta vzrok se nam je zdel prav tako nepričakovan, kakor je bil nepričakovan njegov prihod v Benetke.

Slavnostim ob priliki blagoslovljenja novega „campanila“ v Benetkah je prisostvovala tudi velika, na stotine, ako ne tisoče broječa množica Tržančanov. In glejte čudo: ti Tržančani, ki doma v Trstu obožujejo svojega Widmerja, ki ne morejo prebraviti njegove srčnosti in podjetnosti, prav isti Tržančani so v Benetkah, povsod in vselej, kjer je bilo govora o Widmerju, na vse mogoče načine poniževali njegove zmožnosti, ga imenovali šarlatana, ki itak ne doseže ničesar itd. In to je bil tudi glavni vzrok, da ni nihče pričakoval njegovega prihoda, kajti, kdo naj bi pričakoval zrakoplovca, o katerem so njegovi domačini prepričani, da ga gotovo ne bo.

Velikanska hinavščina torej tiči v vsej tej navidezni gloriiji, s katero obdajajo Widmerja tržaški Italijani s „Piccolom“ na čelu, tu, doma v Trstu, ko ga v istem trenutku drugje blatijo, kolikor ga le morejo. Widmer s svojo slovensko krvjo jim je pač vse premalo „pristen“.

Gospod Widmer je bil zelo ogorčen nad sprejemom, ki so mu ga pripravili na tak nekvallificiran način njegovi tržaški so-meščani v Benetkah, in nikakor ni kazal kakega posebnega navdušenja za tisti „italijanski“ Trst, ki se sramuje svojih ljudi v tujini.

Avijatik Widmer v Ljubljani. Znamo avijatik Widmer nameruje — nekako v mesecu maju — prirediti nekoliko poletov. V ta namen pojde prihodnji četrtek tjakaj, da si ogleda Tivoli, kjer naj bi bil prostor za polet.

Iz Barkovelj. Prejeli smo in priobčujemo: V nekem tržaškem listu se je nekdo pritoževal, da je moral v gostilni novega konsumnega društva v Barkovljah silno drago plačati jed, ki si jo je naročil, da je plačal za par sardelic 56 vinarjev, k čemur pa je dodal še nekaj skrit poziv, naj tržaško občinstvo ne zahaja v to gostilno.

Dopisnik dotičnega lista je pač slab narodnjak, da na tak način skuša odvrniti občinstvo od narodne gostilne, kjer mu ni bilo treba storiti drugega kakor pritožiti se pri gostilničarju, ali enem ali drugem odborniku, ako je natakav računal več, kakor pa je napisano na ceniku jedi in pijače, ki je razobešen v gostilniškem prostoru. Gostilničarja in društvenega odbora gotovo tu ne zadeva nobena krivda. Radovedni smo le, ali bi bil dotični gospod tudi tako zelo rigorozen, če bi se mu bil enak slučaj dogodil v kaki italijanski gostilni.

ODBOR

novega kons. društva v Barkovljah.

Upravišstvo „Napredne Misli“ prosi vse, ki so prejeli l. številko na ogled, ali ki si žele, da jim „Napredno Misel“ pošljemo, naj se do 10. maja priglasijo kot

za gospode in dame, ločen in modno blago KAREL KOČIAN, tovarna sukna v Humpolcu (Češko). Uzorci franco.

Sukna,

Dober tek!

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči kroglice z zn. Elsakroglice. Povemo prebavljanje, 6 škatljic franko 4 krone.

v želodec, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarbar Vam iz lastne izkušnje, poskusite jih tudi Vi, uredijo odvajanje in pospešujejo — Izdelovatelj lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvaško).

naročniki oziroma, najpošljejo naročnino, da vemo za stalno določiti število natisov. Pri glase in eventualne reklamacije naj se naslovi na upravništvo „Napredne Misli“ v Krškem.

Birma v Trstu. Škof msgr. dr. Karlin bo birmoval letos v Trstu po sledečem redu: v nedeljo, dne 19. majnika, v župni cerkvi sv. Vincencija po maši, ki se prične ob 10; v četrtek, dne 23. majnika, v župni cerkvi D. M. Pomočnice po maši, ki se začne ob 10:30; pri sv. Justu na binkoštno nedeljo po pontifikalni maši, ki se začne ob 9, in na binkoštni ponedeljek po maši, ki se prične ob 10; v četrtek, dne 30. majnika, pri sv. Antonu novem po maši, ki se začne ob 10:20; v nedeljo dne 2. junija, pri sv. Jakobu po maši, ki se začne ob 9:30, in v torek, dne 4. junija, pri sv. Mariji Veliki po maši, ki se začne ob 10:30.

Razpisana služba. Na c. in kr. mornarski akademiji je s 1. septembrom 1912 popolniti mesto suplenta za zgodovino in zemljepis. Plača K 3680.— letno in stanarine K 600.— Natančnejši pogoji so razvidni iz razpisa v „Osservatoru“ z dne 25. t. m.

Koncert podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu bo v soboto, dne 4. maja v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu. Sodelujejo: Gospa Mira Costaperaria-Dev, operni pevec g. Josip Križaj, vojaški orkester c. in kr. pešpolka št. 32 pod osebnim vodstvom kapelnika g. Wetasscheke in društveni mešani zbor. Pevovodja: g. Karel Mahkota. Pri klavirju: g. Avg. Waschte. Spored je sledeči:

1.) W. Bálfe: „Ciganka“, overtura za veliki orkester.

2.) a) Narodna - Dev: „Bom šel na planince...“

b) J. Pavčič: „Planinarica“, samospeva za sopran s spremljevanjem klavirja.

3.) Swendsen: „Norveška rapsodija“, overtura za veliki orkester.

4.) a) Dr. B. Jpavic: „Menih“,

b) P. I. Calkowski: „Arija kneza Gremina iz opere „Eugenij Onegin“, samospeva za bas s spremljevanjem klavirja.

5.) R. Wagner: Uvod, zbor in balada iz opere „Leteči Holandec“, za veliki orkester.

6.) P. H. Sattner: „Jeftejeva prisega“, za zbor, solo in orkester.

Začetek ob 8:30 večer točno. Konec ob 10. uri.

Otvoritev postajališča Podhom-Vintgar. Dne 1. maja t. l. se odprli med postajama Dobrava in Bled, proge Jesenice-Trst c. kr. d. ž. v km 68:3 ležeče postajališče Podhom-Vintgar za osebni in prtljažni promet.

Prometni časi vlakov, ki se bodo ustavljali v tem postajališču, so že naznanjeni v vozni redih.

Vozne listke bo izdajal čuvaj na postajališču. Prtljaga se bo oddajala proti naknadnemu plačilu pristojbin.

Ponovno opozarjamo bratska društva pevska, sokolska, kolesarska, čitalnice itd. v Trstu in okolici in izven Trsta na veliko narodno slavnost, ki jo priredi šentjakobska čitalnica dne 2. junija t. l. Ta dan razvije čitalnica tudi svoj prapor. Da ta slavnost izpade v čast in ponos našega naroda v Trstu, vabimo Vas, dragi bratje iz vseh krajev slovenske domovine, na to veliko narodno manifestacijo. Bratska društva, ki bi vsled neznanja ne prešla posebnega vabila, naj se smatrajo tem potom najuljudnejše vabilena. Čas prijave je do 15. maja, da bo mogoče pravočasno sestaviti obširni spored.

Koledar in vreme. — Danes: Katarina Siljenska, d., Samorad. — Jutri: Filip in Jakob, ap.; Žiga.

Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 13:3 C°. — Vreme včeraj: Deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, padavine, temperatura nelzpremenjeno, severnovzhodni vetrovi.

Tržaška mala kronika.

Z nožem. V ulici dell' Olmo je bil aretiran 20 letni Hermin Galopin iz Tržača, stanujoč v ulici del Pozzo št. 2, ker je v prepiru ranil z nožem Josipa Roncelja.

Vlom v ulici Stazione in „Piccolo“ farbarije. Kakor smo že poročali, se je policijski kontrolni inspektor Titz odpeljal z dvema policijskima agentoma v Reko, kjer je prevzel tankaj aretiranega Nikola Radovanovića in ga pripeljal v Trst. To se je zgodilo včeraj.

Radovanovića je na to sumarično zaslišal policijski komisar g. Alojzij Keršovan, ne pa, kakor je blagovolil „najbolje informirani“ „Piccolo“ pokvariti ime — dr. Chersovan. Po zaslišanju so prepeljali Radovanovića v preiskovalni zapor.

Pri zaslišanju ni bil navzoč nihče, najmanj pa neki policijski agent, ki naj bi bil tolmač za hrvaško-srbski jezik, kakor je lagal „Piccolo“ v svojem poročilu, kajti komisar Keršovan zna sam perfektno ta jezik in ne potrebuje nikakega tolmača zanj.

„Piccolo“ je napisal o tem zaslišanju dolgo storjo, ki pa je od začetka do konca popolnoma izmišljena, naravnost zlagana, kajti pri omenjenem zaslišanju ni bil navzoč noben častnik in gospod

komisar Keršovan ni podal nikomur nikakih podatkov o tem zaslišanju, najmanj pa „Piccolom“ poročevalcem.

Iz tega je pač dovolj jasno razvidno, kako neumiljeno farba „Piccolo“ svoje čitatelje s svojimi „najzanesljivejšimi“ poročili.

Na krovu „Marthe Washington“ so ob njenem prihodu iz Južne Amerike v tržaško luko aretirali neko žensko in dva moška, ker je letel nanje sum, da trgujejo s človeškim mesom. Enega so potem kot inozemca, ker je Rus, izgnali iz Avstrije; dokazati pa jim niso mogli očitanega dejanja, vsled česar so jih potem izpustili.

Zaradi lesne trgovine. Poročali smo o tatvini, ki so jo izvršili v škodo bosensko-hercegovske banke v njenem lesnem skladišču pod Škedenjem takorekoč organizirani tatovi, od katerih so bili aretirani neki Mihael Čebul, Alojz Cizelj in Lovro Ogrizek. Predsinočnjim pa je bil nadalje aretiran 39-letni Karol Comar (Komar), Tržačan, lesni agent, ki je bil svoj čas skladiščnik pri imenovani banki, ker je na sumu, da je bil v zvezi s tatovi. Kakor se je izvedelo sedaj, je bilo pred časom izvršenih več tatvin v omenjenem skladišču in leti sum zaradi njih tudi na aretirance.

Žepne tatvine. Na Acquedotu biva joč elektrotehnik Adolf Kreiner se ga je v nedeljo tako nalezal, da je zaspal kar na cestnem tlaku. Neki tiček je hotel porabiti to priliko ter je Kreinerju ukradel srebrno uro v vrednosti K 32. Tat pa je imel smolo: zalotil ga je namreč redar pri delu, ki ga je odtiral v luknjo. Tat se imenuje Fran Trampus, je star 31 let doma iz Trsta in stanujoč v ulici Piccola Fornace 15.

Enako sta bila Josip in Viktor Simarin, prvi 31, drugi 20 let star, stanujoča v ulici S. Marco št. 16, porabila pijanost delavca Josipa Sartorijsa, ter mu pobrala 126:07 K. Policija ju je hitro izsledila ter aretirala.

Izpred sodišča.

Peklenski stroj.

Znan je našim čitateljem oni dogodek s peklenkim strojem v Dolini, pri čemer je bil poškodovan prejemnik one po zlobni roki poslane poštno pošiljave. Danes se vrši pri tukajšnjem deželnem sodišču razprava o tej zadevi in bomo poročali o njej v jutranji številki.

Društvene vesti.

„Delavsko slovensko izobraževalno društvo“ ima danes ob 7:30 odborovo sejo; ulica Stadion št. 19.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8. večer pevska vaja za moški zbor. Prosi se točne in polnoštevilne udeležbe. Novi pevci dobrodošli!

Salonski orkester vrdejskega „Sokola“ priredi v sredo, prvega majnika ob 8. večer v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu zabaven večer. Na sporedu so glasbene točke, kuplet, burka enodejanka, prosta zabava in pies. Vstop prost. Zabave obilo!

BEDRIŠKA POMEZNA

SREČKO ŽELEZNIK

poročena

PRAGA 30. aprila 1912 TRST

V času zdravljenja.

Vsikdar, ko si človek želi moči, posebno po boleznih v času zdravljenja, se je

Scottova emulzija

že večkrat sijajno obnesla. Scottova emulzija je sama na sebi zelo bogata na redilnih sredstvih, pospešuje tek, kar je glavna stvar. Pri tem je Scottova emulzija zelo lahko prebavljiva in tako okusna, da jo odrasčeni, kakar tudi otroci radi jemljejo in dobro prenašajo.

Pri nakupu naj se izrecno zahteva SCOTT-ova emulzija. Znamka „Scott“, ki je upeljana že 35 let, jamči za dobroto in uspeh.

Cena orig. steklenici K 2:50. Dobi se v vseh lekarnah

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2—1.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vsi zdravniki ga priporočajo.

Odlikovano na

: 7 razstavah.:

S. STEFAN

Odlikovano na

: 7 razstavah.:

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Mnenje g. dr. a Barberowskega

ladijskega zdravnika pri avstrijskem Lloydu

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Že na svojem potovanju v Japonsko s parnikom „Nippon“ sem konstatoval skupno s potniki, da je Vaše **Železnato Kina - vino Serravallo** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) izborna tudi za pospeševanje prebavljanja, zlasti v tropskih krajih.

PORT-SAID, 18. 2. 1910.

Dr. BARBEROWSKY.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Broj 1702/12 ad.

Obavjest.

Ovostranim natjecajem od 5. aprila 1912. broj 1702 bilo je razpisano mjesto občinskog lječnika sa sjelom u Matuljima ili u blizini i odredjen bio je rok na podnešenje molba do 1. maja 1912.

Občinsko zastupstvo u svojoj sjednici 23. aprila 1912. produljilo je taj rok do 15. maja 1912., što se ovime natjecateljima za to mjesto daje do znanja.

Glavarstvo občine

Kastav, dne 5. aprila 1912.

Načelnik: Jelušić.

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokovice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovratnice, zapestnice in nogovice.

Za člane športnih in planinskih društev

POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel

ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojzu)

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specijalizirani za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne. TELEFON 177/IV.

Nova pekarna in sladčičarna v Trstu

A. JERIČ - Trst

ul. Commerciale 328 (Pendice di Scorsola)

Priporoča cenj. občinstvu svojo novo pekarno in sladčičarno. Dobi se večkrat na dan svež kruh in sladčice. Prepečenci in konfekture. — Likerji in raznovrstno vino v steklenicah.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostanosti več velikih trgovstov mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodnjo ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujava ali črna galonirano, s predniki in močno močnimi podplatmi, zelo elegantna, najnovjša rasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARM, eksport čevljev

Zrakovo št. 240

Sve se zamenjati in se vrne denar.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najbo jši vir za dobivanje pečene kave.

:: 60.000 kron ::

blaga, deloma poškodovanega, se prodaja

RADI POŽARJA

po najnižjih cenah

v manufakt. trgovini

KARL ANDREJČIČ

v Trstu, ulica Malcanton šte. 10-12

Poslužite se prilike.

Občni zbor škedenjske podružnice DCM se bo vršil 5. majnika ob 4. uri pop. na Sabatnjaku. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delu. 3. Poročilo blagajničarke. 4. Razni posveti in predlogi. 5. Volitev novega odnosa.

Z občnim zborom bo združena svaobodna zabava s šaljivo pošto, srečelovom s s olesom, oziroma godba, ki odkoraka od „Gosp. društva“ že ob 3. uri pop.

Hospitacija članov učiteljskega društva pri Sv. Ivanu se ne bo vršila dne 4. temveč menda dne 9. maja. Natančneje o pravem času.

Pevski zbor trž. podružnice „Glasbene Matice“. Danes zvečer skupna pevska seja z orkestrom v veliki dvorani „Narodnega doma“. Začetek točno ob 8. zvečer. Posim točno in vsi. Pevovodja.

Vesti iz Goriške.

Samomor dijaka. V soboto dne 26. t. m. opoldne so zaslišali v ulici Ascoli mimoidoči zamolkel strel iz samokresa. Hiti so na lice mesta in pri vstopu v hišo števil. 25 se jim je nudil žalosten prizor. Na tleh je ležal mladenič, kateremu je curljala kri iz desnega senca in v pesti je krčevito stiskal velik Browningov revolver. Spoznali so, da je mladi samomorilec 21-letni Jožef Loversič, četrtletnik tukajšnjega moškega učiteljskega. Prenesli so ga hitro v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer je izdihnil dušo po težkem smrtnem boju šele ob devetih zvečer. Vzrok samomora niso slabi uspehi v šoli, kakor poročajo vsi tukajšnji listi, ampak nesrečna ljubezen. V šoli je bil do poldneva; zoben, niti mati, katero je minuto pred samomorom prosil denarja za cigarete, ni opazila v njegovem vedenju kaj nenormalnega. Ko je prišel na ulico, je hotel s'učaj, da je srečal isti hip ljubico, ki ga ni marala in pogljal si je kroglo v glavo.

Samomor je zbudil v mestu in posebno med dijaštvom žalostno senzacijo. Pokojni Loversič je bil izredno nadarjen človek, tako je n. pr. mojstersko vezal knjige, izdeloval je sam čevlje in obleko, govoril je pet jezikov, igral izborna različna instrumente itd. Obžalovanja vreden je položaj uboge matere vdove, ki je postrežnica in ima še dva nepreskrbljena otroka. Mogoče je, da ga je poleg nesrečne ljubezni gnala v smrt tudi silna revščina v domači hiši.

Iz Štanjela. K pomladanski veselici. — Vspored pomladanske veselice, ki jo priredi bratno-pevska društvo „Štanjel“ v Štanjelu dne 5. maja t. l. v gostilni „Nabergoj“ je sledeči:

1. „Slovo“, pesem, poje moški zbor pevskega društva „Štanjel“. 2. „Sokolska“, poje moški zbor pevskega društva „Štanjel“. 3. „Što čutiš Srbije tužni“, moški zbor. 4. „Krčmar pri zvitem rogu“, burka v enem dejanju. 5. Ples, h katerem bo svirala godba 47. pešpolka iz Gorice.

Društvo „Zarja“ v Koprivi priredi dne 26. maja javen ples v gostilni Bole v Koprivi.

Funtkova „Tekma“ in Cankarjeva „Lepa Vida“ v Gorici. V našem gledališču so ljubljanski igralci uprizorili ti dve slovenski noviteti. Z veliko napetostjo je sprejelo mnogoštevilno občinstvo Funtkovo „Tekmo“, goriška inteligenca je bila polnoštevilno zbrana pri tem važnem dogodku in iz Ljubljane je prihitel dramaturg Funtek med nas. Igra nas je spominjala na Ibsenovega „Solnesa“ in je, razun par napak, do konca lepo izvedena. Zdi se nam neverjetno, da bi imel tak izkušen in star umetnik, kakoršen je Lesovin, v zvezi s svojim samoljubju in častihlepnostjo, tako robat in mnogokrat oduren značaj kakor nam ga je naslikal dramaturg. Nastop blazneža-Lesovina v tretjem dejanju, njegove surovosti in divjanja bi lahko izostala, ali naj bi se vsaj ublažila na pr. potom njegovega starega prijatelja Grušča.

„Lepa Vida“ bi bila tudi na odru ženitajno delo in zapustila bi v razumevaločem občinstvu globoko začrtane sledi, ali zahtevala bi režiserjev Maeterlincka in njegove žene in takih fines, kakoršnjih ne zmorejo naši kostumi, naša scenerija in oder in katerih niso morda vajeni niti izborni ljubljanski igralci. Lepa Vida, ki naj izrazi hrepenenje, je n. pr. v pelerini nekaj nedopustnega. Cankar jo je hotel ustvariti kakor zračno vilo, lahko, divno in nebeško, česar seveda ne dopušča naša morala in puritanski občinstvo. Po našem mnenju je g. Nučič igral bolnega študenta vendarle malo preveč dolgočasno; Danilova je bila izvrstna, drugi dobri.

Bilanca sezone? Gostovanj ljubljanskih igralcev smo se tako privadili, da jih prištevamo svojim, in slovenska metropola nam ne bo štela v zlo, ako ji zavidamo naše stare prijatelje, ki nam donajajo tako lepih povellikonočnih darov. Naša hvaležnost naj jih spremlja in prav na tiho jim šepetamo na uho, da morda dožive čas, ko bodo, pribitevi k nam, pozdravljeni na večjem in primernejšem odru in z ovacijami goriškega mesta.

Poskušen samomor. — 29 letni Ivan Koršič, uradnik pri tukajšnjem c. kr. gozd-

nem ravnateljstvu, je stanoval že delj časa pri družini Schubert v ulici Oficine. Napram gospodarju se je mnogokrat pritoževal, da boleha na neozdravljivi bolezn, nakar mu je svetoval, naj gre v bolnišnico. Te dni je Koršič zapustil svojo službo in Schubert mu je v petek popoldne svetoval, naj gre radi bolezn v bolnišnico. Koršič je zgrabil v hipni jezi samokres in ga pomeril proti gospodarju z besedami: „Vas ubijem“. Gospodar je ubežal iz sobe in tedaj si je Koršič nastavlil na vrat samokres in ga izprožil. Njegovo stanje je jako opasno in je malo upanja, da okreva.

DAROV!

Povodom jubilejne zbirke v proslavo 25-letnice ženske podružnice sv. CM v Trstu in njene soustanoviteljice gospice Milke Mankočeve so darovali v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

g. Stepančič	K	5—
„Perhauc	„	5—
„Križmančič & Breščak	„	5—
„Bohinc	„	3—
ga. Geržina Pavla	„	3—
g. Gulj Alojzij	„	3—
„Krže Ivan	„	2—
„Jerač Peter	„	2—
„Frischkovitz	„	2—
ga. Furlan Danica	„	1—
g. Černigoj	„	„
ga. Sulič Marija	„	„
„Lenassi Ema	„	„
g. Pehani	„	„
„Lavrenčič	„	„
„Košmerlj	„	„
„Mahkota	„	„
„Nemec	„	„
„Dekleva	„	„
ga. Šavnik Marta	„	„
g. dr. Vončina	„	„
ga. Lenassi Mira	„	„
g. Rogl Leo	„	„

Skupaj . . . K 44—

Listnica uredništva.

Gospodu N. N.! Glede Vaše pritožbe proti postopanju oboja v restavraciji „Balkan“ ne moremo ničesar ukreniti, ker nam niste naznanili svojega imena, a to vam je znano, da se na anonimne dopise ne oziramo. Kaj naj odgovorimo gospodarju, če nas bi vprašal, komu se je dogodila krivica, ko ne vemo Vašega imena?

Iz učiteljskih krogov. Z notico v „Edinosti“ od minole sobote smatramo polemiko v zadevi vadniških učiteljev za zaključeno, to tembolj, ker vsa zadeva ne spada v političen dnevnik. In to tem manj, ker ima naš list — kakor političen list — toliko drugih nalog, da jim ne more zadoščati v toliki meri, kakor bi rad in kakor bi to bilo potrebno.

Slovinci! Ali še zdaj ne veste, da je edini vaš fotograf ANTON JERKIČ? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7.

Stalni krajevni agenti — možni nemščine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“. Brno Neugasse 20. 244

Sobica čista, na zračnem kraju se odda. — Cecilia 13, I. vrata 5. 911

Hiša z 11 prostori in gostilno s vrtem, lepa lega, pripravna tudi za vsakršno obrt, se prodaja pri sv. Ivanu. Ni izključena zamenjava s kako malo hišo ali pa z zemljiščem na lepi legi v Barkovljah. Naslov na inseratni oodelek Edinosti. 612

Lepa meblirana soba se odda takoj. Ulica Molin grande 44, II. vrata 8. 895

Proda se zaradi odpotovanja kuhinjska in sobna oprava ter šivalni stroj Singer. Oglasiti se v ulici Solitario 16, II. v. 21. 910

Kočijaž išče službo v mestu ali okolici; več je slovenskega, hrvaškega, nemškega in nekoliko italijanskega jezika. — Ulica Rug. Menna št. 10. V. nad 909

Iščem kuharico za krčmo, ulica S. Lucia št. 14. 907

Lepa vila na Štajerskem

v lepem mestecu blizu termalnih kopalj, je radi odsotnosti posestnika na prodaj po ugodni ceni. — Vprašati

VILA LIVADA, poštno ležeče Gorica.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVESTNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIM CENAM.

Delo dobro in v najmanjšem času.

Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenka.

CROATIA

ZAVAROVALNA ZADRUGA V ZAGREBU.
Edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena leta 1884

Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovićeve ulice. Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: v Trstu, Via del Lavatoio št. I. II. nad.

— Telefon 25-94 —

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1) Na življenje

- 1) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
- 2) Zavarovanje dote
- 3) Zavarovanje življenske rente.

2) Proti škodi po požaru

- 1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnen,
- 2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga gospodarskih strojev, blaga itd.
- 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3) Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 2,319,068.21
Od tega temeljna glavnica K 800,000.—
Letni dohodek premije s pristojbinami K 1,221,748.41
Izplačane škode K 4,323,268.44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatia“ Trst, Via del Lavatoio št. I. II. n. in glavno zastopstvo „Croatia“ v Ljubljani (Trdka Kmet in Slivar)

Pristna brnska sukna

pomladna in poletna sezona 1912.

Odresek 3'10 m dolg 1 odrezek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron

Odresek za salonsko obleko 20 kron, kakor tud površnike, tur. lodne, svilene kamgovne itd. pošilja po tov. cenah realna in solidna, dobro znana zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brunn (Brno).

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so velike stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi malih naročil v svezem blagu.

Bogomil Pino

== urar in zlatar ==

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ASPIRATI ČISTO SV. ANTONA ROTOVA

Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhazor, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske varilice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah

meblirana soba se odda takoj. Ulica Molin grande 44, II. vrata 8. 895

Proda se zaradi odpotovanja kuhinjska in sobna oprava ter šivalni stroj Singer. Oglasiti se v ulici Solitario 16, II. v. 21. 910

Kočijaž išče službo v mestu ali okolici; več je slovenskega, hrvaškega, nemškega in nekoliko italijanskega jezika. — Ulica Rug. Menna št. 10. V. nad 909

Iščem kuharico za krčmo, ulica S. Lucia št. 14. 907

Lepa vila na Štajerskem

v lepem mestecu blizu termalnih kopalj, je radi odsotnosti posestnika na prodaj po ugodni ceni. — Vprašati

VILA LIVADA, poštno ležeče Gorica.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVESTNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIM CENAM.

Delo dobro in v najmanjšem času.

Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenka.

Čevljarnica Leonardo Renna

Trst, ul. delle Acque 4.

Velika izbira moških, ženskih in otroških čevljev.

Sprejemajo se naročila in popravila po zmernih cenah

Krasni in neopasni umetelni ognji in kresl.

Za vse mogoče svečanosti se dobivajo v posameznih komadnih kakor tudi v raznih zbirkah ki obstoje iz raznih ognjenih slik, raket, bengalskih ognjev, pištol, toplicev itd. pri pr. — čki pirotehnični trgovini

I. STJEPUSIN — SISEK

Ilustrovane cenice na zahtevo brezplačno.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalne:

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1 in v GORICI, na Starem trgu 1 (na vogalu Rabatišča)

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela ter finega in trpežnega usnja.

Tržaška posojilnica in hranilnica

V lastni hiši. | registrovana zadruga z omejenim poroštvom | Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. (uhod po glavnih stopnicah).

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in 4 1 0 | jih obrestuje 4 1 0 | Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vključbo po dogovoru Na menjice po 6%, na zastave po 5%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. Uradne ure: od 9.—12. ure popoldne in od 3.—6. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Poštno-hranilnični račun 816/004.

Ima najmodernejše urejene varnostno celice za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (nasproti sladkarni Gatti)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izvrstno in CENE ZMERNE.